KLIMA BULLETIN

44/2026

TÝDENNÍ AKTUALITY OD TÝMU INTERSUCHO
NEJEN O SUCHU, POŽÁRECH, HORKU A ZMĚNĚ KLIMATU

Tento týden bude opět bez významnějších srážek. Teplotní sumy důležité pro vývoj vegetace patří letos k nejvyšším za poslední roky. Očekávané noční a ranní mrazíky od čtvrtka do neděle mohou ohrozit vegetaci, která na nízké teploty nemusí být dostatečně připravena.

CzechGlobe
Ústav výzkumu globální změny AV ČR

OBSAH

CzechGlobe
Ústav výzkumu globální změny AV ČR

Další týden bez významnějších srážek	3
Teploty vzduchu významné pro vývoj vegetace patří letos k rekordním	5
Očekávané mrazíky mohou ohrozit nepřipravenou vegetaci	6
Srážky zmírnily sucho v Evropě, v hlubších vrstvách však přetrvává	8

DALŠÍ TÝDEN BEZ VÝZNAMNĚJŠÍCH SRÁŽEK

Očekáváme, že tento týden bude opět suchý. První srážky se pravděpodobně objeví až na přelomu týdne. Týdenní srážkové úhrny tak budou dosahovat maximálně 2–5 mm, na většině území však nebude pršet vůbec. Vzhledem k očekávaným nízkým teplotám vzduchu nebude srážkový deficit umocněn zvýšeným výparem. To povede pouze k mírnému prohloubení půdního sucha oproti aktuální situaci (obr. 1). Alespoň mírná odchylka od obvyklého stavu bude zaznamenána na přibližně 40 % území České republiky. Nejvýraznější odchylky se budou vyskytovat v jižních a jihozápadních Čechách a na Českomoravské vrchovině.

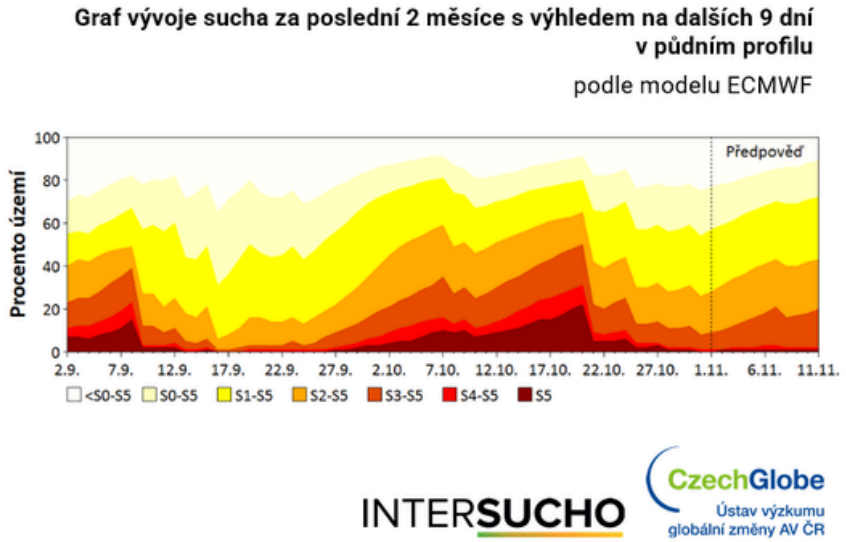

Obrázek 1: Graf vývoje sucha za poslední 2 měsíce s výhledem na následujících 9 dní podle modelu ECMWF pro půdní profil 0–100 cm. Graf zobrazuje jednotlivé stupně intenzity sucha a jejich plošné zastoupení na území České republiky.

DALŠÍ TÝDEN BEZ VÝZNAMNĚJŠÍCH SRÁŽEK

Nejnižší relativní nasycení půdy bude nadále pozorováno na Znojemsku, Břeclavsku a Hodonínsku. V severních pohraničních horách naopak zůstane půda zcela nasycená (obr. 2).

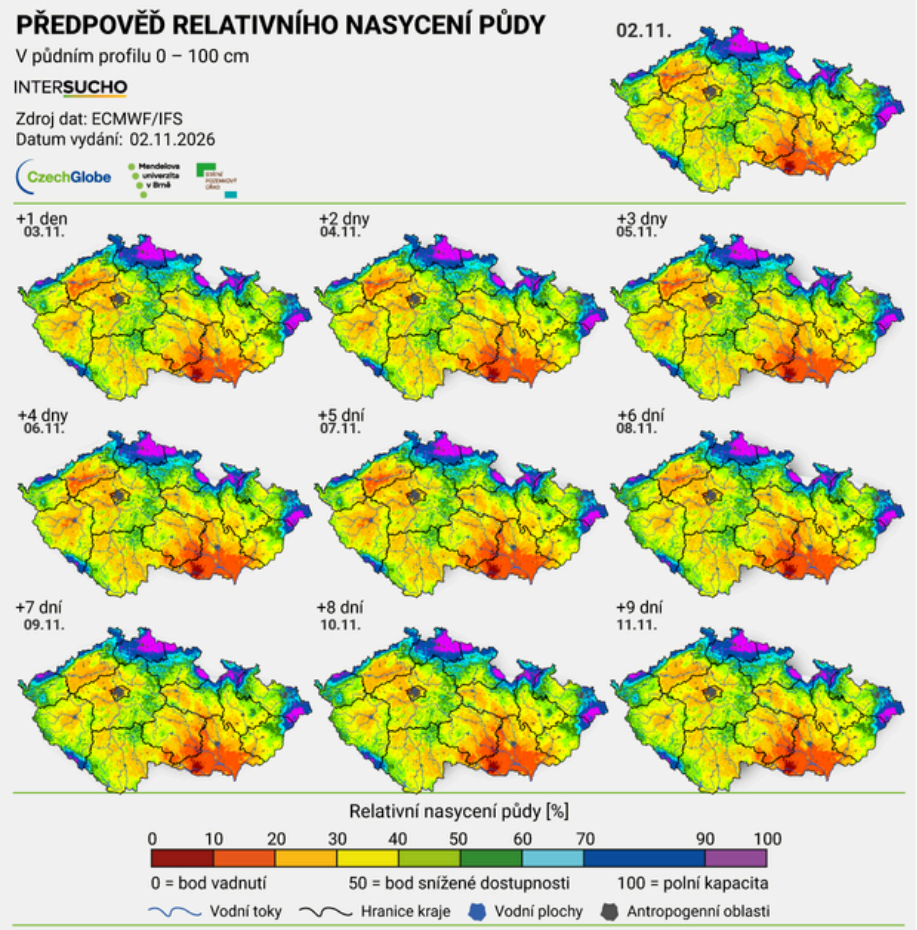

Obrázek 2: Předpověď relativního nasycení půdy v půdním profilu (0–100 cm) na období od 3. 11. do 11. 11. 2026.

TEPLOTY VZDUCHU VÝZNAMNÉ PRO VÝVOJ VEGETACE PATŘÍ LETOS K K NEJVYŠŠÍM ZA POSLEDNÍ ROKY

Letošní rok se opět řadí mezi teplotně nadprůměrné. S výjimkou ledna a dubna byly průměrné měsíční teploty vzduchu vyšší než normál 1991–2020. Důležitým faktorem jsou především teploty během vegetační sezóny. Pro růst a vývoj vegetace je významná teplotní hranice 5 °C. Kumulativní teplotní suma nad 5 °C vyjadřuje, kolik „využitelného tepla“ pro růst rostlin se od začátku sezóny postupně nashromáždilo. Pokud například průměrná denní teplota dosáhne 15 °C, do sumy se započítá 10 °C, tedy rozdíl oproti základní hranici 5 °C.

Kumulativní teplotní sumy nad 5 °C patří letos k nejvyšším za poslední roky (obr. 3). Přestože jsou nižší než v roce 2024, dosahují hodnot srovnatelných s rokem 2023. Oproti dlouhodobému průměru za období 1961–2020 jsou v závislosti na lokalitě vyšší o 14–19 %. Vyšší teplotní sumy mohou přispívat k prodloužení vegetační aktivity rostlin, a tím také ke zvýšení jejich náchylnosti k poškození případnými podzimními mrazy.

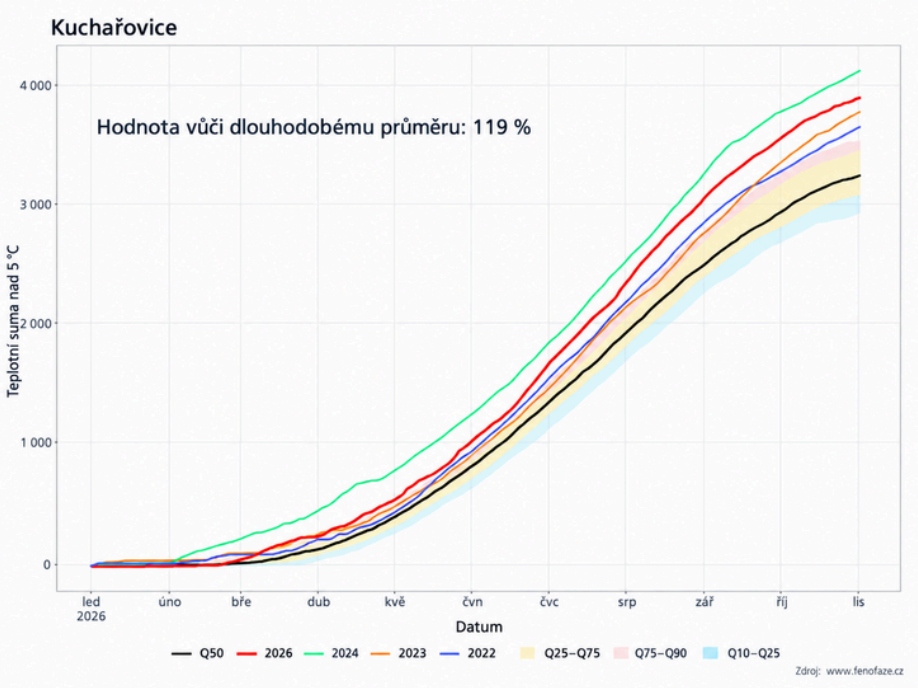

Obrázek 3: Teplotní suma nad 5 °C zaznamenaná v Kuchařovicích (Znojemsko) v roce 2026.

Fenologické Fáze
FENOFÁZE.CZ
PRO VÍCE INFORMACÍ A DAT

OČEKÁVANÉ MRAZÍKY MOHOU OHROZIT NEPŘIPRAVENOU VEGETACI

Rostliny během podzimu procházejí tzv. otužováním, tedy postupnou přípravou na zimu a nízké teploty. Právě klesající teploty a zkracující se délka dne spouštějí procesy, které vedou ke zvyšování odolnosti rostlin vůči mrazu.
Během letošního podzimu však u mnoha rostlin pozorujeme opětovný nástup jarních vývojových fází, například rašení či kvetení některých dřevin. Tento jev je zaznamenáván například u jírovce maďalu, u něhož se na předčasném opadu listů podílí jak napadení klíněnkou jírovcovou, tak dlouhotrvající sucho v kombinaci s vysokými teplotami, kterým byly stromy vystaveny v průběhu vegetační sezóny. Sucho a tepelný stres vedly u řady dřevin k předčasnému žloutnutí a opadu listů a k nástupu přípravy na období vegetačního klidu (dormance). Následné vlhčí a teplé podzimní počasí však podpořilo opětovné zahájení růstu.

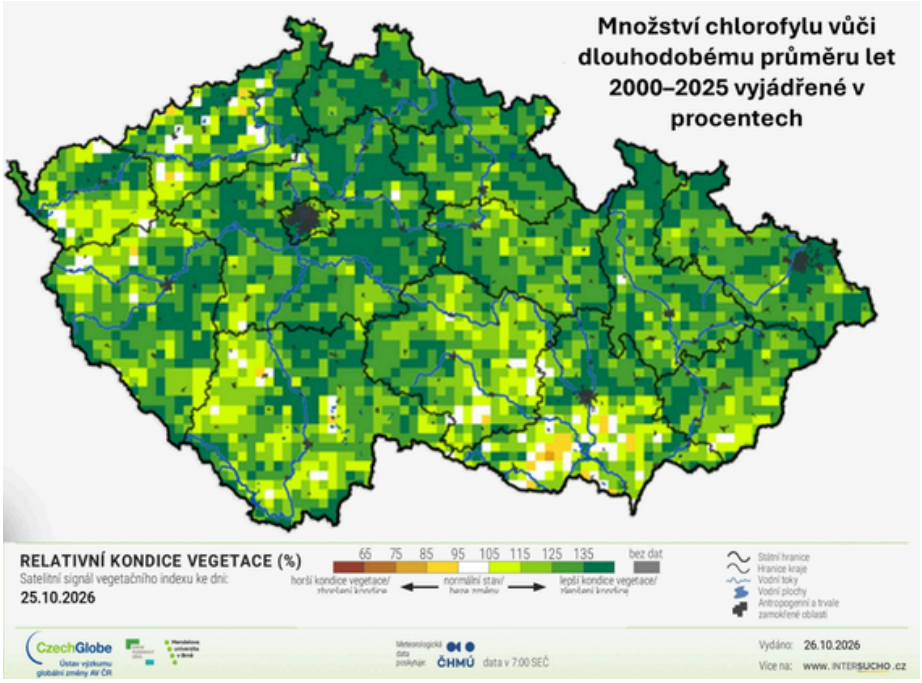

Obrázek 4: Mapa relativní kondice vegetace vyjádřené pomocí satelitního vegetačního indexu v procentech dlouhodobého průměru za období 2000–2025.

AGRORISK
AGRORISK.CZ
PRO VÍCE DETAILNÍCH MAP RIZIK

OČEKÁVANÉ MRAZÍKY MOHOU OHROZIT NEPŘIPRAVENOU VEGETACI

Výsledkem je neobvyklý fenologický jev, kdy se během jedné vegetační sezóny znovu objevují jarní vývojové fáze, jako jsou rašení a kvetení. V letošním roce bylo opakované kvetení zaznamenáno také u jabloní a některých druhů rodu Prunus (např. slivoní a třešní).

První mrazy představují riziko zejména pro nově vytvořené výhony, listy a především květy. Jejich poškození může vést k oslabení stromů a negativně ovlivnit jejich růst v následující vegetační sezóně.

V příštích dnech se budou maximální denní teploty vzduchu nejčastěji pohybovat kolem 8 °C. Od čtvrtka do neděle se však očekává pokles minimálních teplot pod bod mrazu, a to především v nočních a ranních hodinách.

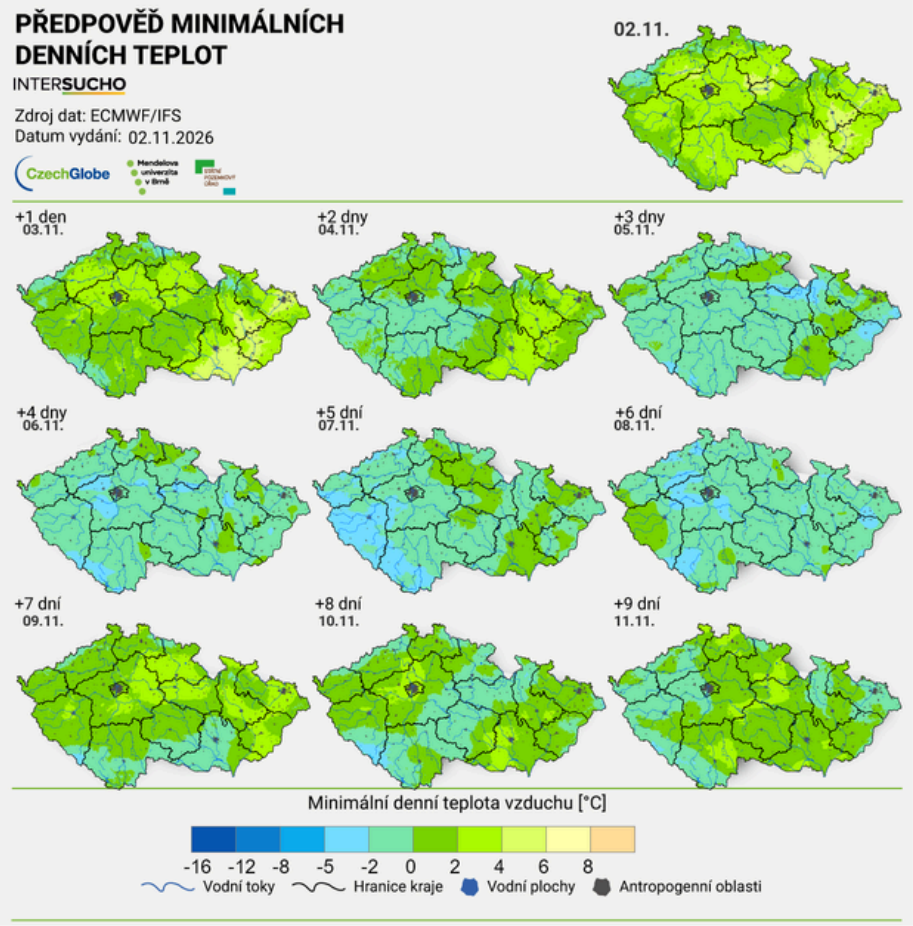

Obrázek 5: Předpověď minimálních denních teplot vzduchu na období od 3. 11. do 11. 11. 2026.

AGRORISK
AGRORISK.CZ
PRO VÍCE DETAILNÍCH MAP RIZIK

SRÁŽKY ZMÍRNILY SUCHO V EVROPĚ, V HLUBŠÍCH VRSTVÁCH PŮDY VŠAK PŘETRVÁVÁ

Díky srážkám došlo v rámci Evropy ke zmírnění půdního sucha v povrchové vrstvě půdy. V hloubce do 40 cm se tak aktuálně vyskytuje převážně mírné až výrazné sucho. V hlubších vrstvách půdy (do 1 a 2 m) však sucho nadále přetrvává. Extrémní sucho je v těchto hloubkách pozorováno v jižní části Německa, v nižších polohách Rakouska, pokrývá téměř celé Slovensko a lokálně zasahuje také do dalších okolních států. Aktuální situace ukazuje na dlouhodobý charakter půdního sucha, které se v hlubších vrstvách půdy nezmírňuje, nebo jen velmi pomalu, a to i přes srážky, které přispívají především ke zlepšení situace v povrchové vrstvě půdy.

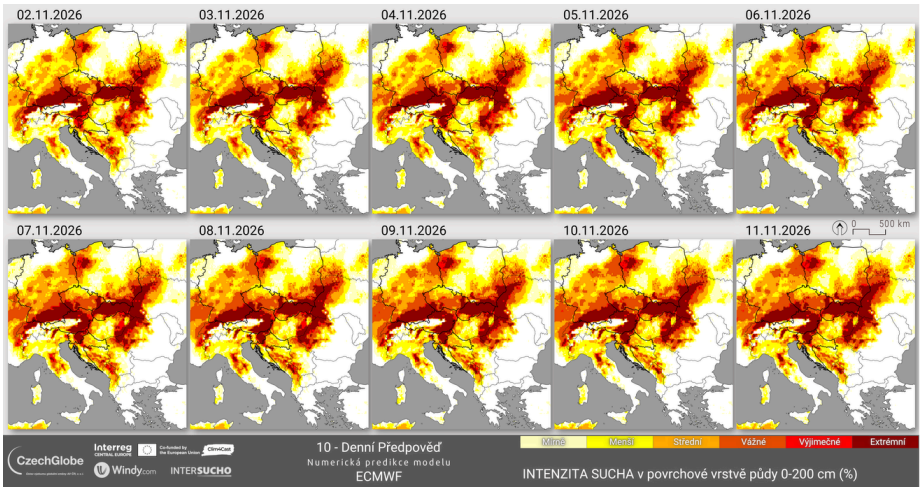

Obrázek 6: Předpověď intenzity sucha ve vrstvě půdy 0–200 cm od 2. 11. do 11. 11. 2026.

CLIM4CAST

CLIM4CAST.EU

MONITORING A PŘEDPOVĚĎ SUCHA, VEDRA A POŽÁRU V EVROPĚ

MÁTE JAKÝKOLI DOTAZ NEBO NÁPAD NA ZLEPŠENÍ? – POTŘEBUJETE SE S NÁMI SPOJIT? – JSME TU PRO VÁS!

KONTAKT

Monika Hojdanová
+420 774 679 349
hojdanova.m@czechglobe.cz

Ústav výzkumu globální
změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4a
603 00 Brno

AUTOŘI TOHOTO ČÍSLA

- Lenka Bartošová
- Monika Hojdanová
- Eva Svobodová
- Pavel Zahradníček

JSME ON-LINE!

ÚSTAV VÝZKUMU GLOBÁLNÍ ZMĚNY AV ČR

WEB CZECHGLOBE

LINKEDIN CZECHGLOBE

FACEBOOK CZECHGLOBE

INSTAGRAM CZECHGLOBE

INTERSUCHO FIRERISK AGRORISK DENDRONETWORK

CzechGlobe Mendel Globe